

Veldwerk 1982: Ardennen rond Aywaille.

Op de toren van het gebouw: Geologen die in de verte turen.

Paleis der gesteenten (2)

Het 'Paleis der gesteenten' op de Nieuwe Prinsengracht 130, het voormalige Geologisch Instituut van de Universiteit van Amsterdam, is in de eerste plaats een berg. Daar ben ik pas achter gekomen sinds ik het prachtige boekje met die naam toegestuurd kreeg van Wim Dubelaar, eerste auteur naast Harm Rondeel en Kees de Jong. Ik liep daar bijna zestig jaar geleden als eerstejaars fysische geografie de verplichte colleges van coryfeeën als Egeler, Hermes en De Roever, volgde het mineralogie-practicum, haalde tentamens, maakte de luidruchtige ruzies mee rond Tom de Booy in de koffiekamer met zijn zware hardstenen weegtafel, dronk een borreltje bij Oen op zijn kamer rond de tijd van mijn promotie bij De Roever, hoorde zelfs nog de krakende stem van Brouwer bij een colloquium, zonder ooit te weten dat ik in het inwendige van een berg liep. Nu pas heb ik dat ontdekt, op een van de foto's in het boek. Boven op het gebouw, op 25 meter hoogte naast de toren, staan twee kalkstenen veldgeologen in volle uitrusting al bijna honderd jaar lang te turen in de richting van de Alpen. Zo doe je dat als geoloog, je klimt op een berg om de omgeving te verkennen. En de berg staat er nog. Als een vogel ééns per jaar zijn snavel slijpt aan een granietberg, is pas als daardoor die hele berg is verdwenen, er één seconde van de eeuwigheid verstreken. Dat is de betekenis van de granieten gevelsteen van Hildo Krop naast de ingang van het gebouw. Van de berg op de Nieuwe Prinsengracht is sinds 1934 nog niets afgeslepen. Het gebouw heeft eeuwigheidswaarde. Alleen is het inwendige met zijn fraaie marmarmozaïeken en tegeltafelen, met zijn museum, zijn klassieke colle-

gezalen, laboratorium, stenencollecties en enorme bibliotheek in de jaren '80 en '90 door onwetenden helaas grondig gecuretteerd toen het gebouw voor onwaardige andere doeleinden geschikt gemaakt moest worden.

Omdat het een berg is waarvan je niet met je hamer een stukje af mag slaan om te zien waar hij uit bestaat, het is immers een aardkundig monument, hebben de auteurs zowel de uitwendige als de verdwenen inwendige schatten van het gebouw met vele schitterende historische en hedendaagse foto's weergegeven. Ook hebben ze veel aandacht geschonken aan de herkomst van de vele zorgvuldig uitgekozen steensoorten in het gebouw. Langs de buitenkant lopend ontdek je een hele parade van terracotta en granieten afbeeldingen van verschillende geologische activiteiten: een ten onrechte niet door beroepskeuzevoorlichters gebruikte voorstelling om studenten een richting te laten kiezen. Ook dat is allemaal werk van Hildo Krop. Zo is het niet alleen een Paleis der gesteenten, zoals een journalist van het Algemeen Handelsblad het bij de opening op 8 mei 1934 genoemd schijnt te hebben (niet op Delpher te vinden), maar ook een Kunstpaleis. Hulde aan de auteurs die dit sieraad voor Amsterdam, voor de geologie en voor de kunst voor het voetlicht hebben gebracht.

Salomon Kroonenberg

W. Dubelaar, H. Rondeel, K. de Jong, 2022. Paleis der gesteenten. Geologisch Instituut Universiteit van Amsterdam. Uitgave Stichting Geologische Uitgaven Amsterdam (GUA), 52 p. Te bestellen via: www.sgia.nl/paleisdergesteenten

Hulde aan de auteurs die dit sieraad voor Amsterdam, voor de geologie en voor de kunst voor het voetlicht hebben gebracht